Súd:	Mestský súd Košice
Spisová značka:	51C/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7124210884
Dátum vydania rozhodnutia:	17. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Eva Halková
ECLI:	ECLI:SK:MSKE:2025:7124210884.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice, sudkyňou JUDr. Evou Halkovou, v spore žalobcu: A. B., narodený XX.X.XXXX, C. X, C., zastúpený: JUDr. Pavol Kontra, advokát, Prístavná 58, Trenčín, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO: 00166073, Račianska 71, Bratislava, o zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch s príslušenstvom takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 4.500,00 € s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 4.500,00 € od 7.5.2024 do zaplatenia, v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou 25.4.2023 na Okresný súd Košice – okolie (od 1.6.2023 Mestský súd Košice) domáhal voči žalovanému – Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, zaplatenia sumy 6.750,00 € s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 6.750,00 € od 7.5.2024 do zaplatenia titulom spôsobenej nemajetkovej ujmy, a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil s poukazom na príslušné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon 514/2003“) tým (body 2 – 6 odôvodnenia), že 2.2.2023 bolo žalobcovi vyšetrovateľom OR PZ Rožňava, Odboru kriminálnej polície, 1. oddelenia vyšetrovania vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona (ďalej aj ako „TZ“). V rovnaký deň o 17:50 hod. bol prokurátorom Okresnej prokuratúry Rožňava podaný na Okresnom súde Rožňava návrh na vzatie žalobcu do väzby, z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku (ďalej aj ako „TP“ alebo „Trestný poriadok“), v ktorom prokurátor uviedol, že po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie bol spáchaný, má znaky zločinu a vykonané dôkazy nasvedčujú tomu, že skutok spáchal obvinený.

3. Žalobca bol rozhodnutím sudcu pre prípravné konanie sp. zn.: 2Tp/5/2023 zo dňa 03.02.2023 z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) TP vzatý do väzby, ktorá začala plynúť dňa 1.2.2023 o 14:14 hod.

4. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava zo dňa 13.09.2023 bol žalobca oslobodený, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný, na základe čoho došlo k jeho prepusteniu z väzby na slobodu.

5. Žalobca žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 a nasl. zákona 514/2003 zo dňa 10.11.2023 požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR o prerokovanie jeho žiadosti. Ministerstvo spravodlivosti SR oznámením zo dňa 6.5.2024 vyhodnotilo žiadosť žalobcu ako nedôvodnú a žalobcovi neposkytlo plnenie z titulu spôsobenej nemajetkovej ujmy.

6. Žalobca požadoval zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 30 € za každý deň strávený vo väzbe, t. j. 6.750 €. Uviedol, že z hľadiska majoritného obyvateľstve nežil pred začatím trestného stíhania a vzatím do väzby úplne vzorným životom, no tak ako to uviedla znalkyňa D. pri svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní, ich život, život Rómov je potrebné chápať v okolnostiach, v ktorých žijú, preto žiadal náhradu nemajetkovej ujmy len vo výške 30 € za každý deň strávený vo väzbe. Napriek možnostiam, ktoré mal, príležitostne vykonával drobnú občiansku výpomoc, za čo si vedel privyrobiť aj 50 € na deň. Väčšinu voľného času trávil s rodinou, tešil sa zo synov E. a A.. Nebol to ľahký život, ale za pomoci rodiny ho zvládali, mal prísľub riadnej práce, ktorá ich mohla posunúť ďalej. Následne prišlo krivé obvinenie, ktoré viedlo až k jeho väzobnému stíhaniu, ocitol sa medzi štyrmi stenami v malom priestore spoločne s ďalšími troma osobami. Každá väzba znamená obrovský zásah do osobnej slobody človeka a jediný kontakt s rodinou mal cez telefonické hovory. Deti nemali svojho otca pol roka, nevidel som ako sa mu narodila dcéra F..

7. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť tým (body 7 – 10 odôvodnenia), keďže nie sú splnené podmienky pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Argumentoval, že súd pri vzatí žalobcu do väzby postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami TP, pričom vychádzal zo zisteného skutkového stavu, ktorý odôvodňoval oprávnenosť uvalenia väzby na obvineného – žalobcu z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) TP. Dôvod väzby teda bol pri jej uvalení daný, trvanie väzby bolo svojou dĺžkou primerané okolnostiam prípadu a účelu jej nariadenia, rozhodnutie o vzatí žalobcu do väzby bolo vydané v súlade so zákonom a nejde o rozhodnutie nezákonné. Navyše mal žalovaný za to, že v danej veci je naplnená dikcia ustanovenia § 8 ods. 6 písm. a) zákona 514/2003, v zmysle ktorej žalobcovi nevzniká právo na náhradu škody z dôvodu, že žalobca si vzatie do väzby zavinil sám svojim konaním. Žalobcovi bolo vznesené obvinenie za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) TZ, na jeho tehotnej družke, na ktorej si mal žalobca vynucovať pohlavný styk.

8. V súvislosti so zavinením väzby žalobcu dal žalovaný do pozornosti súdu najmä to, že podľa uznesenia o vzatí do väzby bol žalobca (ako obvinený) do času rozhodovania o väzbe už 6-krát súdne trestaný, pričom v čase spáchania skutku bol v skúšobnej dobe v rámci podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody uloženého Okresným súdom Rožňava, sp. zn. 3T/52/2022. Žalobca bol taktiež rozsudkom Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 1T/190/2013 uznaný vinným zo zločinu znásilnenia v štádiu pokusu a dvojnásobného zločinu vydierania. Počas výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie žalobca uviedol, že bol sexuologicky riešený ústavnou aj ambulantnou formou.

9. Žalobca bol v čase jeho rozhodovania o vzatí do väzby uznaný vinným aj zo spáchania 5 priestupkov pre narušenie občianskeho spolunažívania ako aj poškodzovania cudzieho majetku. Pričom dňa 17.7.2019 sa žalobca inej osobe vyhrážal fyzickým napadnutím a dňa 21.12.2020 kopol do oblasti hrudníka ďalšiu osobu. Citoval z rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24.9.2020, č. k. 15Co/3/2020 – 389, z rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27.9.2018, sp. zn. 10Co/141/2018 a z uznesenia Ústavného súdu SR z 30.1.02012, č. k. I. ÚS 444/2012-17.

10. K nároku na náhradu nemajetkovej ujmy uviedol, že žalobca nepreukázal samotný vznik škody, ktorú mal utrpieť v dôsledku namietaného rozhodnutia o väzbe, ako ani príčinnú súvislosť medzi namietaným rozhodnutím a prípadnou ním utrpenou ujmou. Poukázal na dva znalecké posudky vypracované v trestnom konaní, podľa ktorých mal žalobca povrchnú sociabilitu, je sexuálny deviant, podrobil sa ochrannej liečbe, ktorá nesplnila svoj účel, bolo mu odporúčané ochranné sexuologické liečenie, trpel patologickým hráčstvom, bol závislý na hracích automatoch, mal menej vyspelú sociálnu inteligenciu, slabšiu morálnu vyspelosť. Bol nezamestnaný, bez príjmu, iba jeho družka mala príjem 370 €. Podľa terénnych pracovníčok rodičia zanedbávali starostlivosť a hygienu detí. Namietol tvrdenie žalobcu, že väčšinu voľného času trávil s deťmi. Žalobca sa s družkou hádal, bral jej peniaze, ich byt bol zanedbaný, špinavý. Poškodenej, oznamovateľke trestného činu, bolo v súvislosti s trestnou vecou žalobcu vznesené obvinenie pre zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 a 4 TZ, pričom prokurátor v uvedenej veci podal na Okresnom súde Rožňava obžalobu. Je nepochybné, že nebyť

protiprávneho konania oznamovateľky trestného činu (družky žalobcu), neboli by splnené podmienky pre rozhodovanie súdu o vzatí žiadateľa do väzby, čo dokresľuje stav rodinného spolunažívania medzi žalobcom a jeho družkou, ktorého narušenie predchádzalo výkonu väzby žalobcom. Okolnosti na strane žalobcu a jeho správanie, doterajší život a prostredie, podľa žalovaného vylučovali vznik nemajetkovej ujmy. Žalovaný namietol aj príčinnú súvislosť, že vydaním rozhodnutia došlo k nemajetkovej ujme žalobcu.

11. Žalobca v replike zotrval na podanej žalobe a nestotožnil sa s názorom žalovaného. Uviedol, že boli naplnené všetky zákonné predpoklady pre záver o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú žalobcovi za rozhodnutie o väzbe. Namietol aj tvrdenie, že žalobca si väzbu zavinil sám, keďže k vylúčeniu nároku na odškodnenie za väzbu nestačí, že existoval zákonný dôvod na väzbu alebo jej trvanie podľa ustanovení TP. Prijatie opačného výkladu by logicky viedlo k absurdnému záveru, že ak bol daný zákonný dôvod pre väzbu, tak si ju obvinený sám zavinil. Pre vylúčenie nároku na odškodnenie za väzbu by malo byť preukázané určité konanie obvineného, napr. pokus o útek, pôsobenie na znalca, zastrašovanie svedkov, odstraňovanie dôkazov a pod., ktorým dal príčinu k obavám, ktoré boli dôvodom väzby alebo jej predĺženia, lebo len v takomto prípade možno hovoriť o tom, že obvinený mal vinu na uvalení väzby. V okolnostiach tohto prípadu takéto konanie žalobcu nebolo žalovaným tvrdené. Žalobca k nároku na nemajetkovú ujmu uviedol, že každé trestné stíhanie predstavuje obmedzenie súhrnu osobnostných práv vymenovaných v článku 10 Listiny základných práv a slobôd a to napriek tomu, že vo všeobecnosti platí, že takéto obmedzenie je legitimované verejným záujmom na ochrane spoločnosti pred páchateľmi trestnej činnosti. Zo samotnej povahy nemajetkovej ujmy, ktorá je daná vnútornými prežitkami človeka plynie, že vznik nemajetkovej ujmy je len ťažko preukázateľný. Spravidla sa preto vyvodí vtedy, ak by akákoľvek osoba v rovnakom postavení mohla výkon verejnej moci (alebo jeho absenciu) a jeho následky vnímať úporne. Poukázal na rozhodovaciu prax súdov s poukazom na neprípustnosť nepriznania odškodnenia nemajetkovej ujmy osobe, voči ktorej sa viedlo trestné stíhanie, došlo výkonom väzby k pozbaveniu jej osobnej slobody, bola vystavená procesným úkonom zo strany orgánov činných v trestnom konaní ako osoba podozrivá, obvinená a následne obžalovaná z trestného činu, ako aj stresu, úzkosti, frustrácii a neistote, ak sa trestné stíhanie sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom z dôvodu, že dotknutá osoba skutok nespáchala.

12. Počas ďalšieho priebehu sporu strany zotrvali na svojich vyjadreniach. Žalovaný zdôraznil, že žalobca nebol vzatý do kolúznej či útekovej väzby, ale do väzby preventívnej. Potreba preukazovania toho, že by sa pokúsil o útek alebo vplýval na svedkov, znalcov alebo inak maril vyšetrovanie, preto nie je namieste. Pozícia žalobcu bola výrazne odlišná od postavenia bežného jednotlivca, a to primárne v postavení a rozsahu následkov, ktoré mu mali vzniknúť výkonom väzby pri zohľadnení § 17 ods. 3 zákona 514/2003. Všetky žalobcom tvrdené zásahy, či už do osobného, rodinného, spoločenského a pracovného života, boli žalovaným vyvrátené.

13. Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi: rozsudok Okresného súdu Rožňava, č. k. 3T/26/2023 – 392 z 13.9.2023 (ďalej len „rozsudok“), uznesenie Okresného súdu Rožňava sp. zn. 2Tp/5/2023 z 3.2.2023, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody z 10.11.2023, oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody z 6.5.2024, správa z psychologického vyšetrenia žalobcu z 9.1.2025, listinnými dôkazmi z trestného spisu Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3T/26/2023: zápisnica o výsluchu žalobcu z l. č. 18 a 27 spisu, zápisnica o výsluchu G. H., zápisnica o výsluchu G. E., zápisnica o výsluchu I. B., zápisnica o výsluchu G. I., l. č. 119 spisu - znalecký posudok č. 18/2023, závery doplnku č. 41/2023 k Znaleckého posudku č. 18/2023, správa Psychiatrickej liečebne Samuela Bluma v Plešivci, výpis z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR, správa Centra pre deti a rodiny C. a výsluchom žalobcu.

14. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav (body 15 – 31 odôvodnenia):

15. Voči žalobcovi bolo uznesením vyšetrovateľa OR PZ Rožňava, Odboru kriminálnej polície, 1. oddelenia vyšetrovania 1.2.2023 začaté trestné stíhanie a dňa 2.2.2023 bolo voči nemu vznesené obvinenie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) TZ na tom skutkovom základe, že ako druh poškodenej H. J. v byte v bytovom dome č. XXXX/X na ulici C. D. C., okres K., od presne nezistenej doby, najmenej od mesiaca október 2022 až do dňa 31.1.2023 poškodenej opakovane vulgárne nadával do kuriev a šľapiek, finančné prostriedky určené na obživu rodiny bez

jej vedomia prehral na automatoch, opakovane si u menovanej vynucoval pohlavný styk, aj napriek tomu, že vedel, že je tehotná, opakovane najmenej dvakrát fyzicky ju napádal a to tým spôsobom, že dňa 12.12.2022 ju zbil a poškodená zo strachu pred ním nevyhľadala lekárske ošetrenie a taktiež naposledy dňa 31.1.2023 poškodenú najmenej štyrikrát udrel do oblasti hlavy a brucha a to napriek tomu, že vedel o tehotenstve poškodenej, čím jej spôsobil presne nezistené zranenia, ktoré si vyžiadali jej zdravotné ošetrenie a hospitalizáciu na gynekologicko-pôrodníckom oddelení v Nemocnici sv. Barbory v Rožňave, čím týmto konaním u poškodenej v uvedenom období opakovane vyvolával pocity strachu a stresu a spôsoboval je psychické a fyzické utrpenie a poškodená zo strachu pred ním vyhľadala pomoc sociálnych pracovníkov a žiadala umiestnenie v krízovom centre.

16. Rozhodnutím sudcu pre prípravné konanie bol žalobca vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) TP. Z odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Rožňava sp. zn. 2Tp/5/2023 z 3.2.2023 vyplýva, že išlo o väzbu preventívnu, dôkazy odôvodňovali obavu, že by žalobca na slobode mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti, s poukazom najmä na minulé súdne trestania a priestupkovú činnosť.

17. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava č. k. 3T/26/2023 – 392 z 13.9.2023 bol žalobca v danej trestnej veci oslobodený, pretože nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca ako obžalovaný stíhaný. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že jediným usvedčujúcim dôkazom sa javila výpoveď poškodenej. Výpoveďami jej najbližších príbuzných mal súd za preukázané, že poškodená sústavne klamala, bola neprispôsobivá, boli s ňou výchovné problémy, v minulosti krivo obvinila zo sexuálneho zneužívania aj svojho otca. Poškodená na hlavnom pojednávaní vysvetlila, že si celé obvinenie vymyslela, v skutočnosti jej žalobca nijako fyzicky, ani iným spôsobom, neublížil.

18. Žalobca bol väzobne stíhaný od 1.2.2023 do 13.9.2023, v trvaní 225 dní.

19. Žalobca požiadal 10.11.2023 Ministerstvo Spravodlivosti SR o prerokovanie jeho žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 a nasl. zákona č. 514/2003. Požadoval zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 6.750 €, čo predstavuje 30 € za každý deň strávený vo väzbe.

20. Ministerstvo Spravodlivosti SR oznámilo 6.5.2024 žalobcovi, že jeho žiadosti nebolo vyhovené, pretože v danom prípade existujú dôvody vylučujúce zodpovednosť štátu za škodu s poukazom na § 8 ods. 6 písm. a) zákona 514/2003.

21. Žalobca bol v čase rozhodovania o väzbe už šesťkráť súdne trestaný, bol v skúšobnej dobe v rámci podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, bol v minulosti uznaný vinný zo zločinu znásilnenia v štádiu pokusu a dvojnásobného zločinu vydierania, bol uznaný vinným zo spáchania 5 priestupkov pre narušenie občianskeho spolunažívania ako aj poškodzovania cudzieho majetku.

22. Poškodenej – oznamovateľke trestného činu bolo v súvislosti s danou trestnou vecou vznesené obvinenie pre zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 a 4 TZ, prokurátor podal vo veci obžalobu na Okresný súd Rožňava. Počas trestného konania menila výpoveď, na hlavnom pojednávaní uviedla, že sa so žalobcom často hádali, nadávali si, ale ani raz ju neudrel. Priznala, že úmyselne klamala, lebo bola nahnevaná. Prehlásila, že nie je pravda, čo je uvedené v obžalobe.

23. U poškodenej H. J. znalkyňa v trestnom konaní vyhodnotila jej intelektuálnu úroveň na stupni ľahkej mentálnej zaostalosti. Konštatovala, že sa rozhoduje pod vplyvom afektu, nevie zvažovať následky svojho konania. Neboli u nej zistené žiadne znaky psychického násilia, ani sexuálnej traumy alebo náznaky toho, že by mala byť znásilňovaná.

24. Žalobca žil v čase trestného konania s poškodenou ako s družkou, mali spoločné 2 deti, chlapcov vo veku 3 a 4 roky, tretie dieťa, dcéra F. sa narodila počas väzby žalobcu. Žalobca bol závislý od hrania na automatoch, avšak poprel, že by všetky peniaze prehral. Bol nezamestnaný, v trestnom, aj súdnom konaní vypovedal, že chodil na občasné brigády, čo žalovaný poprel.

25. Žalobca svoje tvrdenia o brigádach a občasných príjmoch nepreukázal. Spáchanie skutku po celú dobu trestného konania popieral. Poprel, že by svojej družke niekedy fyzicky ublížil, alebo by ju nútil

k pohlavnému styku. Uviedol, že sa spolu hádali, o ich problémoch vedela celá osada. Hádky plynuli zo žiarlivosti na seba. Uviedol, že alkohol, ani drogy vôbec nepožíva, fajčí cigarety.

26. Terénne sociálne pracovníčky pri Mestskom úrade Dobšiná, G. L. H., I. F. H. a G. B. E. v trestnom konaní vypovedali, že s rodinou žalobcu pracovali viac ako 2 roky, rodičia zanedbávali starostlivosť o deti, aj hygienu v domácnosti a spoločných priestoroch bytovky. Žalobca prehrával peniaze na automatoch, bral ich svojej družke. H. J. sa im 24.1.2023 sťažovala, že jej žalobca vzal peniaze a nútil ju k sexu, bil ju. Dovtedy sa H. J. nikdy nesťažovala, že by jej žalobca ubližoval. Na jeseň 2022 chcela ísť do krízového centra v C.. Terénne sociálne pracovníčky neboli svedkyňami žiadneho protiprávneho konania žalobcu voči H. J.. Trestné oznámenie podala G. H. potom, čo ich v kancelárii navštívil otec H. J. s tým, že deň predtým žalobca napadol jeho dcéru, ktorá je v nemocnici.

27. Pracovník Mestského úradu pre styk s rómskou komunitou, tzv. vajda, G. I., ktorý mal na starosti byt, v ktorom žalobca s rodinou žili v trestnom konaní vypovedal, že pred ním mal žalobca stále rešpekt, bol slušný. Ich byt bol špinavý, neuprataný, nestarali sa dostatočne o deti. Uviedol, že sa stalo, že H. J. mala počas jeho prehliadky bytu vypité, sťažovala sa, že jej žalobca berie peniaze a hrá na automatoch. Na stav bytu sa sťažoval aj otcovi H. J., keďže jej hrozilo odobratie detí. H. J. od neho žiadala, aby žalobcu vymazal z nájomnej zmluvy, lebo si nerozumejú a týra ju, čo nebolo z jeho strany možné. Nikdy nebol svedkom konania žalobcu, ktoré by malo znaky týrania voči H. J..

28. Znalkyňa v trestnom konaní konštatovala zistenie závislosti žalobcu na hracích automatoch – patologické hráčstvo s indikáciou ústavnej liečby. Uviedla, že obžalovaný je sexuálnym deviantom a trpí vrodenou poruchou koordinácie sexuálneho motivačného systému, čo sa prejavovalo tým, že v minulosti exhiboval, správal sa tušérsky a sexuálne násilne.

29. Žalobca sa podrobil od 6.3.2016 do 10.2.2017 ochrannej ústavnej sexuologickej liečbe, spolupracoval, následne bol podaný návrh na zmenu liečby, čo znamená, že útlmovou liečbou bo považovaný za bezpečného v zmysle, že nedôjde k recidíve, k čomu ani nedošlo. Ambulantnú ochrannú liečbu vykonával v psychiatrickej ambulancii v Plešivci do 4.4.2019, kedy bola ukončená. Uviedol, že po liečení nevyhľadával žiadnu odbornú pomoc, cítil sa dobre.

30. Žalobca pred znalkyňou v trestnom konaní pripustil, že bol od hrania závislý, dôsledky svojho konania bagatelizoval. Pri vyšetrení znalkyňou nejavil známky psychiatrického ochorenia v najvlastnejšom slova zmysle. Navrhla, aby sa podrobil liečeniu, s čím žalobca súhlasil.

31. Žalobca vypovedal, že pobyt vo väzbe bol strašný, bol zatvorený v cele s tromi cudzími ľuďmi, bál sa, aby mu neublížili. Dni boli rovnaké, bolo to stresujúce. Celé trvanie väzby bol bez detí, strachoval sa o nich, informácie o deťoch mal len telefonicky sprostredkované. Tretie dieťa, dcéra, sa narodilo počas jeho väzby. Po príchode domov sa ho deti spočiatku báli, bol pre nich cudzí, trvalo pár mesiacov, kým im došlo, že je ich otec. Priznal hádky s družkou, avšak poprel, že by ju niekedy fyzicky napadol, alebo udrel. Adaptácia po väzbe bola pre neho ťažká, okolie ho podozrievalo, že bije svoju ženu. Najťažší okamih bol, keď mu počas väzby zomrela mama, jeho najdôležitejší člen rodiny. Spôsobilo mu to veľkú ujmu, keďže pre mamu bol najbližším synom, dbala na jeho rady.

32. Súd zistený skutkový stav súd podriadil pod zákonné ustanovenia:

33. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona 514/2003, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

34. Podľa § 3 ods. 2 zákona 514/2003, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

35. Podľa § 5 ods. 1 zákona 514/2003, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

36. Podľa § § 8 ods. 5 písm. a) zákona 514/2003, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak a) bolo proti nemu zastavené trestné stíhanie, b) bol oslobodený spod obžaloby, c) vec bola postúpená inému orgánu.

37. Podľa § 8 ods. 6 zákona 514/2003, právo na náhradu škody nevznikne: a) ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama, b) pri zahladení odsúdenia alebo odpustení alebo zmiernení trestu udelením individuálnej milosti alebo amnestie prezidentom republiky, c) ak súhlas daný poškodeným alebo príslušným štátnym orgánom, ktorý bol potrebný na začatie trestného stíhania alebo pokračovanie v ňom, bol vzatý späť, hoci sa tento súhlas podľa osobitného predpisu vyžaduje, d) ak dôjde k zastaveniu trestného stíhania z dôvodu, že je trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený alebo ktorý ho podľa očakávania postihne, alebo že o skutku obvineného bolo už rozhodnuté iným orgánom disciplinárne, kárne alebo cudzozemským súdom alebo cudzozemským úradom a toto rozhodnutie možno považovať za dostačujúce, e) ak došlo k podmienečnému zastaveniu trestného stíhania podľa osobitného predpisu, f) ak bol schválený zmier podľa osobitného predpisu, g) ak bola osoba spod obžaloby oslobodená alebo trestné stíhanie zastavené, pretože nie je trestne zodpovedná, alebo ak po právoplatnosti rozhodnutia zanikla trestnosť činu alebo medzinárodná zmluva, ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným v zákone, alebo amnestia prezidenta republiky nedovoľuje trestné stíhanie, čin prestal byť zmenou zákona trestným činom alebo miernejší trest bol uložený preto, že na trestný čin zákon ustanovil miernejší trest, h) ak ide o väzbu nariadenú v konaní o vydaní do cudziny; to neplatí, ak škoda bola spôsobená nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom orgánov Slovenskej republiky, alebo i) ak škoda bola spôsobená rozhodnutím cudzieho orgánu uznaného alebo prevzatého na výkon na územie Slovenskej republiky.

38. Podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

39. Podľa § 16 ods. 4 zákona 514/2003, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr

40. Podľa § 17 ods. 1 zákona 514/2003, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

41. Podľa § 17 ods. 2 zákona 514/2003, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

42. Podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

43. Podľa § 17 ods. 4 zákona 514/2003, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa ods. 2 nemôže byť vyššia, ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

44. Podľa § 71 ods. 1 písm. c) TP, obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky

trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil, a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo § 81.

45. Predpokladmi vzniku zodpovednosti podľa zákona 514/2003 za nemajetkovú ujmu spôsobenú väzbou v prejednávanej veci sú: 1. rozhodnutie o väzbe, 2. vykonanie väzby, 3. oslobodenie spod obžaloby, 4. nejde o prípad uvedený v § 8 ods. 6 citovaného zákona, 5. vznik nemajetkovej ujmy, 6. príčinná súvislosť medzi väzbou a nemajetkovou ujmou.

46. Zmysel právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu, bola odčinená.

47. Podmienkou zodpovednosti za škodu, vrátane nemajetkovej ujmy, nie je nezákonnosť rozhodnutia o väzbe, či jeho predchádzajúce zrušenie, a aj väzba uvalená v súlade so zákonom zakladá zodpovednosť štátu, ak bolo trestné stíhanie skončené oslobodením spod obžaloby.

48. Žalovaný namietal, že neboli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti štátu podľa zákona 514/2003 na vznik nemajetkovej ujmy.

49. Zodpovednosť štátu za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci rozhodnutím o väzbe, je zodpovednosťou z verejnoprávneho vzťahu, a svojou povahou ide o zodpovednosť objektívnu, bez ohľadu na zavinenie (§ 3 ods. 1 písm. c) a 2 zákona 514/2003), ktorej sa možno zbaviť iba z presne zákonom stanovených liberačných dôvodov upravených v § 8 ods. 6 zákona 514/2003.

50. Žalovaný v rámci procesnej obrany uviedol, že bola naplnená negatívna podmienka upravená v § 8 ods. 6 písm. a) zákona 514/2003, teda že žalobca si väzbu zavinil sám svojim správaním a konaním v čase rozhodovania súdu o väzbe, a to svojou predchádzajúcou trestnou činnosťou a spôsobom života.

51. Zavinenie väzby nemožno stotožňovať s dôvodmi väzby podľa ustanovenia § 71 Trestného poriadku a preto nie je významné, či správanie obvineného vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin a či naplnilo skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale to, či jeho chovanie vyvolalo obavu zakladajúcu dôvod, pre ktorý bol vzatý do väzby. Nemožno vidieť zavinenie na uvalení väzby len v tom, že išlo o osobu niekoľkokrát súdne trestanú a že vzhľadom na osobu páchateľa je tu dôvodná obava, že by mohol naďalej pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Samotná skutočnosť, že väzba bola zákonná, resp. že boli naplnené väzobné dôvody v zmysle Trestného poriadku, neznamená, že bola zároveň zavinená; väzobné dôvody nemožno stotožňovať so zavinením (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23.4.2020 sp. zn. 2Cdo/154/2019, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.7.2020, sp. zn. 5Cdo/40/2019).

52. V správe prejednanej a schválenej plénom Najvyššieho súdu bývalej Československej socialistickej republiky o účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. z 30. novembra 1977, sp. zn. Plsf 3/77 bolo uvedené, že posudzovanie viny obvineného na vzatí do väzby je náročnou otázkou a jej úplné objasnenie v daných prípadoch nie je vždy dobre možné v rámci predbežného prerokovania nároku. Je ale v každom prípade nesprávne a v rozpore so zásadou materiálnej pravdy, ak súdy dostatočne nezisťujú, či skutočne osoba vzatá do väzby svojím konaním dala príčinu k obavám, ktoré boli dôvodom väzby alebo jej predĺženia, a ak len preberajú dôvody, o ktoré bolo rozhodnutie o uvalení väzby opreté, a okrem výsluchu žalobcu a obsahu trestných spisov nevykonávajú žiadne iné dôkazy. K vylúčeniu nároku na odškodnenie za väzbu podľa ustanovenia § 5 ods. 2 písm. a/ zákona č. 58/1969 Zb. totiž nestačí, že tu bol zákonný dôvod väzby v zmysle ustanovenia § 67 Trestného poriadku alebo jej trvania v zmysle ustanovenia § 72 Trestného poriadku, ale treba, aby si obvinený sám väzbu zavinil. I keď pritom zákon len príkladom uvádza, ktoré konanie obvineného treba považovať za zavinenie väzby (napr. pokus o útek), rozhodne vždy predpokladá určité konkrétne konanie obvineného, ktorým dal príčinu na uvalenie väzby. To znamená, že podľa úpravy vzatia do väzby a jej trvania zakotvenej v Trestnom poriadku bude tu zákonný dôvod väzby, keď v zmysle ustanovenia § 67 Trestného poriadku bude tu skutočnosť, ktorá odôvodňuje obavu, že obvinený napr. ujde alebo že bude pokračovať v trestnej činnosti alebo že bude pôsobiť

na svedkov a pod. Pre vylúčenie nároku na odškodnenie za väzbu malo by však byť preukázané aj určité konanie obvineného, napr. pôsobenie na znalca, zastrašovanie svedkov, odstraňovanie dôkazov a pod., ktorým dal príčinu k obavám, ktoré boli dôvodom väzby alebo jej predĺženia, lebo len v takomto prípade možno hovoriť o tom, že obvinený mal vinu na uvalení väzby. Nemožno preto jednoznačne vidieť zavinenie na uvalení väzby len v tom, že okresný prokurátor zdôvodnil vzatie do väzby konštatovaním, že išlo napr. o osobu niekoľkokrát súdne trestanú pre majetkové a iné delikty a vzhľadom na osobu páchateľa je nebezpečenstvo, že by mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa vyhol trestnému stíhaniu a trestu, a že je tu dôvodná obava, že by mohol i naďalej pokračovať v páchaní trestnej činnosti obdobnej povahy. Zrejme nepôjde taktiež o zavinenie na vzatí do väzby ani vtedy, keď sa obvinený ku spáchaniu trestného činu nepriznal alebo odmieta vypovedať a tak svojím konaním vzbudzuje dôvodné obavy, že by mohol mariť vyšetrovanie pôsobením na svedkov alebo spoluobvinených. Predmetná judikatúra ohľadne posudzovania viny obvineného na vzatí do väzby je aktuálna aj k § 8 ods. 6 písm. a) zákona 514/2003.

53. Extenzívny výklad § 8 ods. 6 písm. a) zákona 514/2003 by prakticky znamenal, že každá väzba je zavinená (čo i len z nedbanlivosti), pretože jej dôvody sú viazané na konkrétne správanie obvineného. Predchádzajúce odsúdenie môže viesť k naplneniu väzobného dôvodu v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, v žiadnom prípade to neznamená, že väzba bola z rovnakého dôvodu zavinená.

54. Príčinnú súvislosť medzi väzbou a zavinením obvineného je potrebné hľadať nie v jeho konaní, ktorým podľa orgánov činných v trestnom konaní mal naplniť skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale predovšetkým v jeho postoji voči orgánom činným v trestnom konaní, teda v tom, či svojím konaním či úkonmi procesného charakteru zapríčinil, že musel byť vzatý do väzby. V okolnostiach prípadu žalobcu nebolo tvrdené, ani preukázané, že by dôvodom jeho väzby bolo konanie žalobcu počas rozhodovania o väzbe. Nebolo tvrdené, ani preukázané, že by nespolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, že by pôsobil na svedkov, maril vyšetrovanie, pokúsil sa o útek, a pod. Dôvody jeho väzby spočívali len v jeho predošlých trestných a priestupkových stíhaniach. Vzhľadom na jeho správanie v dobe vzatia do väzby, nezaniklo jeho právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe. Súd nezistil liberačné dôvody na strane žalovaného podľa § 8 ods. 6 zákona 514/2003, pričom boli splnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti štátu podľa zákona 514/2003 za nemajetkovú ujmu spôsobenú väzbou v prejednávanej veci.

55. K tvrdeniu žalovaného, že žalobca si mal svoj nárok na náhradu škody uplatniť voči poškodenej súd uvádza, že štát nie je vylúčený zo zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v prípade trestného stíhania na základe krivej výpovede. Zo žiadneho zákonného ustanovenia, ani judikatúry nevyplýva, že by zodpovednosť štátu nahradzovala, alebo vylučovala zodpovednosť tretích osôb.

56. Trestné stíhanie a v rámci neho výkon väzby predstavujú vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvolávajú aj ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život a životný osud. Podstatnou okolnosťou je nedobrovoľné obmedzenie osobnej slobody žalobcu na dlhé obdobie, nepreukázanie spáchania trestného činu, v súvislosti s ktorým bola väzba nariadená a žalobca v tomto smere správne poukazuje aj na zložité psychické momenty, ktorý so sebou výkon väzby prináša.

57. Väzba žalobcu trvala 225 dní, preto samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Príčinná súvislosť medzi väzbou a nemajetkovou ujmou je bez pochybností daná. Už len samotné držanie vo väzbe má z povahy veci negatívne dopady na slobodu pohybu, na právo na súkromie, rodinný život, a v tomto ohľade výkon väzby sám o sebe pôsobí ujmu na základných právach, slobodách a dôstojnosti dotknutej osoby, spôsobuje jej stres, neistotu, úzkosť, čo nie je potrebné osobitne dokazovať. Žalobca bol nútený prerušiť sociálne väzby, kontakt s rodinou, s maloletými deťmi, so svojou matkou, bol vystavený podmienkam života v ústave na výkon väzby, musel znášať súhrn zákonom stanovených obmedzení a reštrikcií. Počas trvania väzby sa mu narodilo dieťa a zomrela mu matka, čo boli okamihy, ktoré by objektívne znášala v izolácii s ťažkosťami každá osoba.

58. Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. I. ÚS 702/2016-11 zo dňa 23.11.2016 považoval za ústavne akceptovateľné a primerané priznanie náhrady nemajetkovej ujmy okresným súdom a krajským súdom za jeden deň trvania väzby v sumách v rozpätí 20 € až 60 €, s poukazom tiež na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 2357/2010, ktorý dospel k záveru, že „časové okolnosti väzby sú objektívne vyjadriteľným kritériom pre posúdenie celkovej výšky odškodnenia“, a preto vychádzajúc z úrovne

odškodnenia jednotlivých európskych štátov, ako aj zo životnej úrovne v Českej republike vyjadril, že adekvátnym odškodnením je čiastka v rozmedzí 20 € až 60 €.

59. Súd návrhu žalobcu vyhovel a priznal mu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 20,00 € za deň väzby, čo za 225 dní väzby činí 4.500,00 €. Ide o náhradu za útrapy spôsobené žalobcovi počas doby výkonu väzby, pri určení výšky ktorej súd zohľadnil aj okolnosti, za ktorých bol žalobca vzatý do väzby, osobu žalobcu a jeho život pred výkonom väzby, tak ako to vyplynulo s vykonaného dokazovania. Priznanú výšku považoval súd za primeranú aj vzhľadom na rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov v obdobných prípadoch (napr. rozsudok Okresného súdu Košice – okolie, č. k. K3-7C/1229/2015-119 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 11Co/16/2021-196, kde súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy 20 € za deň väzby), s poukazom aj na vyššie uvedené uznesenie Ústavného súdu SR.

60. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú, a to aj s poukazom na spôsob života žalobcu pred vzatím do väzby. Jeho tvrdenia, že väčšinu voľného času trávil s rodinou a dokázal si privyrobiť, boli žalovaným namietané a žalobca neuniesol dôkazné bremeno za účelom ich preukázania. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že jeho rodinný a súkromný život javil znaky neusporiadanosti (hádky s družkou, finančné problémy, sociálny dohľad nad starostlivosťou o deti), preto súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy žalobcovi na dolnej hranici sumy, aká sa obvykle priznáva.

61. Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o meškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úrok z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úroku z omeškania a poplatku z omeškania stanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

62. Podľa § 3 Nariadenia vlády 87/1995 Z. z., výška úroku z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

63. V danom prípade preto žalobcovi prislúchajú aj uplatnené úroky z omeškania v ním uplatnenej výške sadzby úroku z omeškania. Súd preto žalobcovi priznal aj úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne avšak zo súdom priznanej sumy 4.500,00 € od 7.5.2024 do zaplatenia, v súlade s § 16 ods. 4 zákona 514/2003. V prevyšujúcej časti súd žalobu čo do úrokov z omeškania zo žalobcom uplatnenej sumy zamietol.

64. O splatnosti prisúdenej sumy súd rozhodol podľa citovaných ustanovení § 232 ods. 2, ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“). Súd vyhovel žiadosti žalovaného, proti ktorej žalobca nenamietal a vzhľadom na výšku prisúdenej sumy určil lehotu na plnenie na 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

65. Podľa už konštantnej judikatúry národných (napr. rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09), aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán. Súd osobitne neposudzoval všetky z početných odkazov strán sporu na rôzne rozhodnutia súdov, pretože to vzhľadom na zistený skutkový stav a právne posúdenie nepovažoval za potrebné.

66. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy z dôvodu, že rozhodnutie v danej veci záviselo od úvahy súdu (v týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bol aspoň sčasti priznaný uplatnený nárok, pretože ho nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku konania založeného na úvahe súdu alebo znaleckej činnosti). Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu § 257 CSP.

67. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (t.j. zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).